

**7e Predikatie over Romeinen 8:1b, uitgesproken door
ds. J.P. Paauwe op 27 november 1955 te Den Haag**

Gezongen: Psalm 1:1 en 2.

Gelezen: De Wet des Heeren; Spreuken 4.

Gebed:

Heerlijk, algenoegezaam en aanbiddelijk Opperwezen, eeuwig, enig en drie-enig God, uit Wie en door Wie en tot Wie alle dingen zijn, zulke dingen kan men alleen van U horen. We vinden ze in Uw Getuigenis, en welgelukzalig is de mens die niet toegelaten wordt ze in de wind te slaan.

Gij hebt ons bewaard, zodat we door Uw goedheid met elkander aan deze plaats mogen vergaderd zijn. We hebben dit nodig, nodig voor de tijd en voor de eeuwigheid. Want als er geen profetie is, dan wordt het volk ontbloot. Doe er ons U voor danken, en leer ons er een recht gebruik van maken. Laat ons niet toe hierbij te steunen op onszelf, maar laat ons bekennen dat wij geen bekwaamheid tot het goede bezitten, en dan het oog vestigen op U, gelijk het oog der maagd is op haar vrouw.

Treed in het gericht met ons niet, want niemand die leeft zou voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn. Op niet één uit duizend zouden we het antwoord hebben. We zijn zondaren en we zondigen, en van onszelf doen we nooit iets anders dan zondigen.

Doe ons het Evangelie prediken. Dat hebben we nodig, want buiten het Evangelie is alles donkerheid, verwoesting, omkomen. Laat ons spreken wat U wilt dat er gezegd zal worden, en laat ons niet menen dat wij het zelf zouden moeten doen. Maar geef ons ons te verenigen met de woorden van de psalmdichter, en te zeggen: "Mijn hulp is van den HEERE, Die hemel en aarde geschapen heeft". En zulk een woord moet ook tot het volk komen. Eigen wijsheid heeft ieder genoeg, maar aan Goddelijke wijsheid ontbreekt het ons allen. Doe ons acht geven, doe ons door Uw genade de dingen diep overdenken, en laat ons wedergekeerd zijn tot U.

Gedenk onze zieken, hen die ernstig ziek zijn, langdurig ziek zijn, geestelijk of lichamelijk ziek zijn.

Wil Uw Gemeente, waar ook, nog zegenen. En wil nog toevoegen aan Uw Gemeente die zalig worden. Ach, of er over ons eens een frisse wind kwam te waaien. Het is alles van zo weinig betekenis. Laat ons ontwaken, en doe ons waken en bidden.

Gedenk ons volk, de regering, de koninklijke familie, de volkeren. Laat men de wacht houden. Het gaat niet zo goed als het wel schijnt. Leer ons opzien tot U.

Amen.

Gezongen: Psalm 1:3 en 4.

We spreken nog over het tweede gedeelte van het eerste vers van Romeinen 8:

“Die niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest”.

De eerste verzen van het beroemde Romeinen 8 spreken over de mens in Christus. Wanneer iemand gelooft, dan is hij in Christus. Men tracht ook wel ander geloof te doen gelden, maar ieder geloof dat geen vereniging met Christus teweeggebracht heeft, is geen geloof – het is een waan. Het kan de schijn hebben van het geloof, maar het is het geloof niet. Het is door het geloof dat men in Christus komt, maar dan is de Heere al in ons gekomen. Ware dit niet het geval, dan zou geen mens in staat zijn, en ook niet gewillig wezen, om zich met Christus te verenigen. Dit zijn de grondbeginselen. En ik herhaal ze wel eens, omdat u ze moet kennen. Deze grondbeginselen moet u verstaan, want als u hiervan afwijkt in praktijk en belijdenis, dan is dit een bewijs dat ge u bedrogen hebt. En wanneer u een gesprek of prediking volgt waarin deze dingen niet zo worden gezegd, dan volgt u niet de Waarheid, maar de leugen.

Wanneer nu iemand in de Heere Jezus is door een waarachtig geloof, dan wandelt hij niet naar het vlees, niet volgens het oude, niet volgens hetgeen er was, maar naar de Geest, dat is: naar hetgeen er niet was, maar nu gekomen is. Hij staat anders, hij staat anders in dit leven. Hij staat! “Gij staat”, zegt de apostel Paulus, “door het geloof” (Rom. 11:20).

Wanneer u het waarachtig geloof zijt deelachtig geworden, dan zult u misschien gezegd hebben of gedacht: “Nu heb ik een ruggengraat”. “Gij staat door het geloof”. Hij leeft uit een ander beginsel. Hij leeft uit God en door Hem en tot Hem, zo veel als hij door het geloof wandelt, werkt. Hij staat anders tegenover alle dingen. Hij heeft een heel andere waardering van de dingen. Waar zijn naaste mee wegloopt, daar loopt hij nog niet altijd, lang niet altijd mee weg. Hij staat anders tegenover leven en dood. En hij heeft ook een andere beschouwing van het lijden. We hebben over al deze dingen met u al gehandeld, en vóór acht dagen hebben we gesproken over het laatste punt. Een mens die in Christus is, staat anders tegenover het lijden. We hebben u gezegd dat hij het lijden uit Gods, uit des Vaders hand ontvangt.

Nu zoeken we nog een weinig verder te komen. Die in Christus is, niet naar het vlees, maar naar de Geest wandelt, staat anders tegenover de tuchtiging, kastijding, onderwijzing. Hij heeft in de Heere Jezus vergeving van zonden, en hij is in Hem een nieuw schepsel, een wedergeboren mens. Maar dit wil niet zeggen dat hij nu al geheel zonder zonde is. Dit is slechts weggelegd voor de toekomst. Hij zondigt, en een begenadigde kan somtijds zelfs zwaar zondigen. En nu wordt hij van de Heere daarover getuchtigd. Er staat in Spreuken 13, vers 24: “Die zijn roede inhoudt, haat zijn zoon; maar die hem liefheeft, zoekt hem vroeg met tuchtiging”. God haat niet, maar Hij

heeft lief, en omdat Hij liefheeft, tuchtigt Hij. Hij onderwijst. Hij kastijdt. “Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijken zoon dien Hij aanneemt”. Dit kunt u vinden in Hebreeën 12 (vs. 6).

En nu is het de vraag, in de eerste plaats, hoe de Heere dat doet. Hoe tuchtigt Hij een mens? En dan komt in de tweede plaats de vraag hoe de getuchtigde tegenover de tuchtiging staat.

De Heere tuchtigt door vriendelijke woorden, door zachte woorden, en zo begint het. Helpt het niet, dan komen minder vriendelijke woorden, dan worden de waarschuwingen wat minder zacht. Als dat ook niet helpt, dan worden de woorden zeer hard, dan komen geweldige dreigementen over de lippen Gods. En wanneer dit vruchteloos blijkt te zijn, dan komen de slagen. In het begin gaat het nogal. Maar heeft men geen pijn, dan worden de slagen harder. En wanneer ook dan nog geen gevoel ervan is, dan worden de slagen zo hard, dat het de schijn heeft dat er iets catastrofaals gebeuren zal, dat er iets plaats zal hebben waarmee de ondergang verbonden zal blijken te zijn.

En hoe staat nu de mens die in Christus is tegenover de tuchtiging? Hij hoort haar vroeg of laat. “Hoort de roede en Wie ze besteld heeft!” (Micha 6:9). Hij begint als de verloren zoon tot inkeer te komen. Zonder inkeer komt nooit iemand op de weg der beterschap en des levens. Hij vangt aan met het onderzoek van zijn leven. Hij laat zijn leven voor zich passeren: zijn jeugd, zijn jongelings of jongemeisjesjaren, de latere jaren. Hij laat zijn gehele leven aan zichzelf zien. En ofschoon er nu staat: “Graaf dieper, en ge zult meer gruwelen vinden” (Ezech. 8), hij hoeft niet zo diep te graven. Hij vindt, hij vindt meer dan er wezen moest, veel meer. En nu laat hij wat hij vindt, zich in orde voor zijn ogen stellen. Hij weigert niet het slechtste van zichzelf te zien, integendeel. Terwijl hij met dit werk bezig is, is zijn gebed: Ontdek mij, en zie of bij mij een schadelijke weg is, en leid mij op de eeuwige weg (Ps. 139:23 en 24). En hij bekent. Hij begint eerlijk te worden, eerlijk in dit bekennen. Hij belijdt voor de Heere zijn misdaden. Hij ontziet zich niet. U zult van iemand die met dit werk bezig is, al weet u niets van hetgeen er omgaat, nooit tegenredenen horen, nooit. Hij zal niet doen wat Adam deed, hij zal niet doen wat Eva meende te kunnen doen – geen tegenredenen. Hij is de schuldige geworden, de schuldige voor God, en hij bekent en hij treurt. Hij treurt over zichzelf, zoals Maria Magdalena over zichzelf getreurd heeft. Hij neemt de toevlucht tot de Heere Jezus Christus, in Wiens bloed verzoening, door Wiens genade vergeving is. En hij omhelst de genade Gods in Christus Jezus met het diepe verlangen, met een verlangen dat steeds dieper komt te liggen, om van al zijn ongerechtigheden bevrijd te mogen worden, met het diepe verlangen naar heiliging. Het is hem niet maar alleen te doen om vergeving, maar ook, en in de eerste plaats, om heiliging. En hij zou willen, hij zou graag willen dat hij voor eeuwig verlost werd ook van de minste van zijn zonden. Want voor deze mens zijn er geen kleine zonden. De kleine zonden zijn groot, en de grote zonden zijn niet klein. Als hij als kind iets

wegnam, of wanneer hij, als hij een zeker bedragje had ontvangen om daar iets mee te doen, gezegd had dat de gekochte waar of het verrichte werk meer had gekost dan in werkelijkheid het geval was, zijn liegen, vooral tegen zijn ouders, zijn opstandigheid tegen zijn ouders, enzovoort, het zijn zijn zonden. En het gaat hem aan het hart dat hij ze deed, en hij wenst ervan verlost te mogen worden.

In de Heilige Schrift vindt men hiervan menig treffend voorbeeld. David heeft zwaar gezondigd. De Heere had het gezien, en Hij zendt tot David de profeet Nathan. En Nathan verhaalt hem een gelijkenis – gij kent allen deze gelijkenis – en de koning ontsteekt in grote toorn. Hij zegt: “Zo waarachtig als de HEERE leeft, die man zal zeker gedood worden” (2 Sam. 12:5). Dan wordt de punt van het zwaard op de borst van David gezet: “Gij zijt die man!” (vs. 7). En wat doet David? Hij bekent: “Ik heb gezondigd tegen den HEERE” (vs. 13).

Manasse had een uitnemende vader gehad: Hizkia. En Hizkia had zijn zoon Manasse onderwezen, maar Manasse had niet gehoord. En hij was bij het opgroeien van kwaad tot erger gekomen, en het was almaar, almaar erger geworden (u kunt er van lezen in 2 Kronieken 33), totdat – ja er is een “totdat”, laat ons dit goed bedenken – totdat Manasse met koperen ketenen gebonden in de gevangenis geworpen werd. En daar, daar vernedert Manasse zich voor het aangezicht van de God zijner vaderen (vs. 12).

Petrus: “Als ze ook allen U verloochenden, het zou niet in mij opkomen om U te verloochenen, en al moest ik met U sterven, ik ben bereid” (Matth. 26:35). De Heere Jezus is in de handen van Zijn vijanden gekomen, en nu acht Petrus zich verplicht om de Heere Jezus te volgen. De Heere Jezus had wel gezegd dat hij Hem nu niet volgen kon (Joh. 13:36), maar Petrus achtte zich geroepen om de Heere te volgen. En nu houdt God Zijn gezegende invloeden in, en Petrus komt ertoe om onder ede te zeggen dat hij de Heere Jezus nooit had gekend. Maar het oog van Christus – Christus wordt van de ene plaats naar de andere gebracht, maar Hij heeft nog juist gelegenheid om het oog te vestigen op Petrus – dát heeft het gedaan. Waar zou Petrus anders terechtgekomen zijn? En Petrus valt in. Die gehele oude mens, waarvan Petrus meende nog zoveel verwachting te kunnen hebben, die gehele oude mens stort in, en Petrus valt als dood voor God neder. En dat was zijn behoud.

En om nog één voorbeeld te noemen, de jongste zoon in de bekende gelijkenis kon het niet meer uithouden. Waar kon hij het niet meer uithouden? Waar zijn vader was. De jongste zoon moest op zichzelf gaan wonen. Daar was hij nu waarlijk oud genoeg voor geworden. En het blijft niet bij een voornemen, hij zette door. Hij zette door! Ja, want als men zo meent dat men op zichzelf moet gaan wonen, dan moet men toch een flinke jongen wezen, een flinke man. Dan moet men toch wat betekenen! Hij zette door. En alsof het de gewoonste zaak van de wereld was, vraagt hij aan zijn vader zijn erfgoed, want dat had hij toch nodig. Ja, hij kon zijn vader toch niet helemaal missen. Dat erfgoed had hij toch nodig, maar daar had hij recht op...! En de vader geeft het hem, en de zoon trekt weg. Maar het duurt niet lang, of zijn positie wordt aanmerke-

lijk verzwakt, want hij leeft niet goed. Hij leeft niet alleen niet goed, maar hij leeft slecht. Slecht leeft hij, en zijn goed, dat hij van zijn vader, die er misschien hard voor gewerkt had, ontvangen had, brengt hij door. Hij brengt het door met een onzedelijk leven. Het kan niet goed gaan. Ten slotte komt hij bij de varkenstrog terecht. De jongste zoon is zwijnenhoeder geworden. Maar toen had hij het dieptepunt bereikt. Hij keert in tot zichzelf, en hij keert terug tot zijn vader. En zijn vader was het niet moeilijk om hem te ontvangen. Want ofschoon de zoon zich voorgenomen had om belijdenis voor zijn vader te doen, zijn vader wachtte daar niet op, maar hij omsloot hem in zijn armen voordat hij nog een woord gesproken had. Zó weet God degenen die in hoogmoed wandelen te vernederen, ook al zijn ze Zijn kinderen.

Gezongen: Psalm 119:34 en 36.

Steken we allen de hand in eigen boezem, en ieder vrage zich af hoe hij staat tegenover de tuchtelingen. We vinden in Jeremia: “Laat u tuchtigen, Jeruzalem; opdat Mijn ziel niet van u afgetrokken worde” (Jer. 6:8). Misschien hebt u iets in uw leven dat u niet bevalt. Ge zoudt dat anders willen hebben. Als nu de Heere wil dat het blijft, kunt u zich daar dan niet mee verenigen? Hebt gij u niet véél meer waardig gemaakt dan u ooit ontvangen hebt? Als u in twijfel verkeert over het antwoord op deze vraag, dan zou ik u moeten zeggen dat u nooit genade deelachtig zijt geworden, nooit. Want als een mens de genade deelachtig wordt, dan heeft hij zich waardig gemaakt de eeuwige ondergang. Gij wilt toch van de Heere niet wegllopen, want Hij haat het verlaten (Mal. 2:16). Het is niet buitengesloten dat u later, misschien niet eens zo veel later, zegt: “O, wat ben ik toch dwaas. Nu wilde ik dat van me weggenomen werd dat en dat – en wat word ik daar nu juist door gezegend.” En dan gaat u de Heere danken, omdat Hij het niet van u weggenomen heeft.

U moet eens 2 Korinthe 12 lezen. “En opdat ik mij niet zou verheffen”, zegt Paulus – om de grote openbaringen die hij had –, “zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, opdat ik mij niet zou verheffen” (vs. 7). En voor die scherpe doorn gaat hij nu de Heere danken, hartelijk, oprecht danken. Hij dankt er de Heere voortdurend voor. Gij hebt toch verwachting dat het eenmaal goed met u zal zijn na dit leven? In de hemel zult gij de Heere prijzen, en misschien wel het meest om de tegenspoeden. Wees toch niet onzinnig. Wees niet onzinnig! Een mens moet somtijds iets hebben dat ondragelijk schijnt, om hem op de weg te brengen.

Naäman de Syriër was een groot man. In 2 Koningen 5 kunt u van hem lezen. Hij was een groot man, maar hij was melaats. Nu, als men melaats is, dan heeft men niet veel aan zijn grootheid. Maar als Naäman deze ziekte niet gehad had, dan zou hij nooit de God van Israël hebben leren kennen. Lees 2 Koningen 5.

Laat u ervan overtuigen dat u een zondaar zijt en niets anders, en dat al wat u meent te bezitten buiten Christus niets anders voor u betekent dan opstand tegen God,

al zou het ook een schone schijn hebben, opstand! Laat u overtuigen dat u een zondaar zijt, een mens die gezondigd heeft en zondigt, en nooit anders doet dan zondigen. Laat u ontdekken, en smeeek om ontdekking.

Een groot man als de dichter van de 139e Psalm vond het niet beneden zich om te vragen om ontdekking, Psalm 139 aan het eind (vs. 23-24). Verootmoedig u voor de Heere, en laat het eruit komen. Zeg niet: “Ik ben een zondaar”. Dat heeft geen betekenis; dat zegt de hele wereld. Maar noem de zonde, en blijf de zonde bekennen, en noem iedere zonde. Ik bedoel niet dat u al uw zonden moet kennen, want er is niemand die hiertoe geraakt. Smeeek om openbaring van Christus. En rust niet voordat Hij Zich geopenbaard heeft. U moet niet behoren tot degenen die in zo’n geval zeggen: “En toen kwam me dit voor en toen kwam me dat voor” – ik bedoel: zonder meer. Als u iets voorkomt, en gij wordt daardoor nog meer in uw gemis gebracht, dan is het anders. Maar daar wordt in gerust, en dat is noodlottig. Want dan zal niemand zo’n hard lot hebben na zijn dood als deze mens, omdat hij de bemoeienissen Gods zo slecht gebruikt heeft. Smeeek om openbaring van de Heere Jezus Christus, en aanschouwt gij Hem, grijp Hem aan, en wentel uzelf op Hem. Laat uw verloren ziel kleven aan Hem, en kom door Hem tot God. En dan moogt u vragen: “Bekeer mij!” Maar anders zal dat “bekeer mij” geen betekenis hebben, want God bekeert niemand voordat Hij hem gebracht heeft in Christus. En dan wordt hij door het geloof in Christus bekeerd tot God. En nu kan men de bekering wel in ruimer omvang nemen, maar dan komt het toch op hetzelfde neer, want een bekering zonder geloof in Christus is altijd schijn. En vraag dan aan de Heere of Hij u op het spoor der gerechtigheid genadiglijk wil schragen.

Sta op met het gebed: “Heere, nu begint weer een dag. Leid mij, leer mij, geef mij wijsheid. Geef mij wat ik nodig heb om met U rekening te kunnen houden, en naar Uw wil te kunnen leven.” Zonder u op een dag enkele keren af om dezelfde zaken te vragen, en ga nooit naar bed, leg u nooit ter ruste voordat het weer zo is dat ge om deze dingen gevraagd hebt. De Heere Jezus sprak eens een gelijkenis uit met het doel om ons te leren dat wij altijd bidden moeten en niet vertragen (Luk. 18:1-8). En dan is het niet te zeggen wat er nog van u mag worden. Dan is het niet buitengesloten dat u na kortere of langere tijd een zeer gelukkig mens wordt, een mens die alle reden heeft om zichzelf te vernederen en God te verhogen. En dat zou een schone voorbereiding zijn voor Kerstmis: “Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen” (Luk. 2:14).

Amen.

Gebed:

Het is nog niet goed gezegd, Heere. Het zal hier nooit goed gezegd worden. Dit is alleen geschied door U, toen U op aarde wandelde. Maar Gij bedient U van zwakke middelen. Waar U maar ziet dat men U op het oog heeft en het heil des naasten en ook

eigen heil, daar wilt U het zondige vergeven en van het onaanzienlijke middel gebruikmaken. Doe dat ook van hetgeen deze morgen is gezegd. Er is in de Waarheid zoveel, veel meer dan een van Uw kinderen ooit geweten heeft. De dichter moest eindigen met uit te roepen: “Aan alle volmaaktheid heb ik een einde gezien, maar Uw gebod is zeer wijd”.

Laat ons dan de Waarheid niet geringschatten. Doe ons haar kennen, overdenken, doorzoeken, onderzoeken, en laat ons dit doen ons leven lang. Laat het ons niet vervelen, laat het ons niet te veel zijn. Schenkt Gij dan daarbij Uw genade en Geest.

Gedenk ons op de weg en wil ons beveiligen. Breng ons waar we horen. En doe ons het overige van deze dag doorbrengen, zo het mogelijk is, in stichtelijke gesprekken en godvruchtige overdenkingen. Hiervoor hebt U Uw dag ingesteld. We zouden niet werken om gelegenheid te hebben om te bedenken de dingen die Boven zijn.

Amen.

Gezongen: Psalm 94:6 en 7.

8e Predikatie over Romeinen 8:1b, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 4 december 1955 te Den Haag

Gezongen: Psalm 118:1 en 2.

Gelezen: De Wet des Heeren; Mattheüs 13:44-50.

Gebed:

En dan volgt de vraag, Heere: “Hebt gij dit alles verstaan?” Gij deelt deze vraag aan Uw discipelen, maar Gij doet deze vraag ook aan ons: “Hebt gij dit alles verstaan?” We zijn geneigd om te zeggen: “Ja, want deze zaken zijn niet zo moeilijk om te verstaan”. En zo leven we in een waan, en gaan door, tenzij het U behaagt om ons te laten zien waar we van uitgaan en wat we zoeken en wat we op het oog hebben. Ellendig zijn wij, Heere, diep ellendig. Ellendig is ieder mens van nature, ellendig is de ganse wereld. En wat we zoeken, maakt onze ellende groter, almaar groter, totdat het een rampzaligheid wordt. Want de rampzaligheid is het einde van ieder die doorgegaan is met het zoeken van het zichtbare en tastbare. O, grote Ontfermer, erbarm U over ons, en laat ons niet doorgaan, maar doe ons vragen: “Waar is God, mijn Maker, Die de psalmen geeft in den nacht?”

Ge hebt ons bewaard, en door Uw goede voorzienigheid zijn we met elkander nog weer aan deze plaats. Doe ons de gelegenheid waarnemen, want schenkt Gij wat wij hopen dat U doen zult, dan zal straks de Waarheid worden gehoord. Ach, we hebben haar al gehoord. We hebben haar gehoord in het lied dat we zongen, in het gedeelte van Uw Getuigenis dat we elkander voorlezen, en dan is er nog een wereld in het hart

en een wereld buiten ons waardoor ons wordt toegeroepen – al meent men het niet zó – zoek mij toch niet, want dat zou uw eeuwig ongeluk zijn. Laat ons luisteren, laat ons acht geven, en doe ons prediken de Waarheid gelijk ze in U is, niet gelijk ze in onze voorstelling is. De waarheid in onze voorstelling is geen waarheid. Gij zijt de Waarheid, en U te kennen, dat is de Waarheid te aanschouwen, en met deze aanschouwing gaat gepaard de liefde.

Wil de prediking zegenen. Weinigen, waarlijk weinigen komen tot bekering. Maar er is toch nog een overblijfsel. Trouwens, als dat er niet was, dan zouden wij niet hier zijn. Maar wil het overblijfsel groter maken. En dit niet alleen, maar wil het doen handelen en wandelen in de vreze van Uw Naam, doen sterven aan wereld, zonde, eigengerechtigheid en eigen genoegens; en doen leven voor U en voor de naaste.

Gedenk onze zieken. Er zijn er die ernstig ziek zijn. Leer hun de rechte weg te bewandelen met hun moeilijkheden. Deze weg is er en staat ook voor hen open.

Wil ons volk gedenken en het koninklijke huis en de regering. Het is alles ver buiten de weg der Waarheid. Ontferm U onzer, en ontferm U over hen die menen de volkeren te moeten leiden. Ach, wees in het midden des toorns des ontfermens gedachtig.

Amen.

Gezongen: Psalm 37:1 en 2.

We spreken nog over het tweede gedeelte van Romeinen 8, het eerste vers:

“Die niet naar het vlees wandelen, maar naar den Geest”.

Vooraf gaat: “Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn”. Als iemand in Christus Jezus is, dan wandelt hij niet naar het vlees, maar naar de Geest.

Het zijn in Christus heeft grote en heerlijke gevolgen. Niet zodra is iemand tot de Heere Jezus gekomen en heeft hij zijn ogen opgeslagen in een nieuwe wereld, waarin gerechtigheid woont, of hij merkt en gelooft dat zijn zonden weg zijn, zó weg dat ze in eeuwigheid niet meer zullen worden aangetroffen. Hij merkt ook dat hij als het ware opnieuw geboren is, vernieuwd is, vernieuwd naar het beeld van een heerlijk en heilig God. Hij voelt dat God anders tegenover hem en hij anders tegenover God staat. Er is grote blijdschap in zijn hart, een blijdschap die niet te verklaren is, een blijdschap uit God en door Hem en tot Hem. Hij geniet een vrede die alle verstand te boven gaat – de wereld heeft vrede wanneer de moeilijkheden weg zijn; dat is geen vrede, dat geeft maar aanleiding om opnieuw te gaan zondigen en de wereld nog meer te gaan dienen – maar vrede in de moeilijkheden en ondanks de moeilijkheden. Er is rust gekomen, rust, rust in God, goede hoop; niet de hoop waarvan de godsdienstige

mens spreekt, dat is een ijdel ding, dat is een vleien van zichzelf, daar is een nieuwe lap op een oud kleed gezet, daar is nieuwe wijn in oude lederen zakken gedaan.

Weet u wat de prediking doet die met onze prediking niet overeenstemt, weet u dat? Zulk een prediking laat de mens bedekt voor zichzelf. Dat is een typische eigenschap van een valse prediking. En wanneer en zolang een mens bedekt is voor zichzelf, hij zichzelf dus nog niet doorgrond heeft in zijn verfoeilijk en vervloekt bestaan, blijft Christus voor hem verborgen. En al het preken en spreken en juichen over Christus, dat is blasfemie, godslastering en niet anders; wees gewaarschuwd!

Een mens die in Christus is, leeft uit de Fontein. En dit heeft de apostel Paulus doen zeggen: “Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen” (Rom. 11:36).

Die in Christus is, heeft een heel andere waardering van alles. “Want wij aanmerken niet de dingen die men ziet, maar de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig” (2 Kor. 4:18). Wereldling, wereldling, ge zijt diep ongelukkig! En als u blijft die u is, dan gaat ge uw eeuwig ongeluk tegemoet, zo zeker als God is. Uw spraak maakt u openbaar, de trekken in uw gelaat zeggen het ons, en dikwijls ook uw kledij en uw staan naar de goede dingen van het leven ten koste van wat uw arme ziel nodig heeft. Maar uw ziel laat u hongeren, zoals Ezaü dat gedaan heeft, en zoals miljoenen mensen dat gedaan hebben. Het behoeft maar dertig zilverlingen te zijn of een schotel linzenmoes of de vervulling van één begeerte, van één zonde.

Die in Christus is, staat anders tegenover het leven. “Het leven is mij Christus”, Filippienzen 1, vers 21. Hij staat anders tegenover de dood. “Het sterven is mij gewin”, dezelfde tekst. Denk maar eens na hoe u tegenover de dingen staat, want gewis, het gaat op een eeuwigheid aan. Ik zal er zo lang niet meer wezen, maar misschien wordt u nog vóór mij weggenomen. En dan? Dan zal er een nauw oog op u gevestigd zijn, en o wee, wee, wee uwer, wanneer ge alsdan niet gevonden wordt in Christus. Dan zal de hemel voor u gesloten blijven, en de hel geopend worden.

Een mens die in Christus is, staat anders tegenover alle dingen. En dat kan ook niet anders, want hij is geheel veranderd. Hij is niet in dit of in dat veranderd. Hij is geheel veranderd. De wereld spot met te zeggen: “Men wordt er een ander mens door”, of: “Men is nu een ander mens”, enzovoort, al die nonsens en goddeloze taal. Om een ander mens te zijn, moet men in Christus wezen. En dan is men veranderd, geheel, om en om, door en door.

Het verstand is verlicht, en men ziet wat men nimmer aanschouwde. En de wil is vernieuwd. En het hart strekt zich uit naar wat men altijd had verworpen. Het juk, hè, het juk van de schouders, het juk van de vreze Gods, van de waarachtige religie – weg! Goed, ijzeren jukken zul je ervoor in de plaats hebben. Dat is Gods gezegende rechtvaardigheid. En ik hoop dat u ze met mij aanbidt.

Het hart is veranderd. Het heeft zich geopend. Het heeft zich geopend voor de bes-

te dingen, voor de eeuwige dingen. En men is begonnen te zoeken de dingen van het Koninkrijk Gods. En nu zal men in zijn verdere leven merken dat alles toegeworpen wordt, al wat men nodig heeft. Daar slaaft en zwoegt de wereld somtijds voor. En de verzekeringsmaatschappijen moeten daarvoor hun werk doen, opdat men toch vooral vastigheid hebbe, nietwaar, vooral vastigheid. Ja, ja, vastigheid, maar de ziel, heeft die vastigheid?

Het oordeel is veranderd, en men noemt zichzelf een dwaas. Een dwaas noemt men zichzelf. “Wat heb ik toch gedaan; wat heb ik toch gedaan!” En dit blijft zo, het hele leven van een begenadigde: “Wat heb ik toch gedaan!”

De keuze is veranderd. “Aangaande mij en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen” (Joz. 24:15). Zijn er kinderen die niet mee willen, dan zullen ze in hun leven nog de betekenis leren kennen van wat ze gehoord hebben toen ze kind waren. Want weg gaat het nooit. Het is een zuurdesem – het waarachtige christendom, niet de schijn, zoals we die overal ontmoeten in de kerken en buiten de kerken – het waarachtige christendom is een zuurdesem, en het doorzuurt alles. En deze kracht, de kracht van het zuurdesem zal eenmaal de ganse wereld duidelijk worden, maar er zullen er maar weinigen zijn die dit met blijdschap aanschouwen zullen. “Alle oog zal Hem zien”, de gekruiste Christus, de verworpen Christus, “alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven” (Openb. 1:7).

Alles is veranderd. Het geheugen is in staat om wat God openbaart te bewaren. Als God Zich geopenbaard heeft – ik weet niet of dat bij u geschied is – maar als God Zich geopenbaard heeft, dat is zo merkwaardig, wat er dan getoond wordt, dat gaat nooit weg. Ik bedoel niet alleen dat het blijft, nee, maar de kennis ervan en de herinnering eraan gaan nooit weg. En als een mens honderd jaren leefde, dan zou dat alles nog zo fris liggen in zijn gemoed.

De zaak is dat de wereld, de mens dus die van de wereld is en in de wereld leeft, klein of groot, verscheurd wordt en verteerd wordt door zijn begeerten. Weet u dat al? Dat is het begin van het zaligmakend werk Gods. Verteerd wordt – zijn geestelijke krachten worden verteerd, en verscheurd wordt zijn leven, en somtijds worden ook zijn lichamelijke krachten verteerd. Toen God de mens die in Christus is begenadigde, was dat bij hem ook zo, en toen kreeg hij in plaats van al deze begeerten één begeerte. Hij had er vele gehad, maar er was er niet één onder die goed was – ook niet zijn begeren om bekeerd te mogen worden, om dit te mogen hebben en dat te mogen doen – er was er niet één onder die goed was. Een goede begeerte, luister eens, een goede begeerte ontvangt de mens met de komst van God in zijn hart. En waar de Heere niet gekomen is, daar zijn alle begeerten slecht, en wat men begeert, dat gaat tegen God in. En als men nu in de plaats van de ontelbare begeerten er één gekregen heeft, wat begeert men dan? Dan begeert men God. “God des levens, ach, wanneer zal ik naad’ren voor Uw ogen, in Uw huis Uw Naam verhogen?” (Ps. 42:1 ber.). Nu moet u

niet denken aan de hemel – ook aan de hemel kunt u denken – maar u moet denken aan de predikdienst, tenminste als die er is, en anders moet u denken aan wat u in uw eigen huis doet – “in Uw huis Uw Naam verhogen”.

U doet toch zeker wel wat in uw huis? Of laat u het allemaal begaan? Kinderen laten begaan; ze kunnen doen wat ze willen. “Ach, die kinderen moeten toch een mooie jeugd hebben!” Naar de verdoemenis gaan ze, met u ook! Dezelfde weg gaat ge. Gij zijt een spotter, gij zijt een goddeloze, gij zijt een misdadige! En dan is het nog niet genoeg dat u uw kinderen wilt laten opzeggen, dit of dat. U hebt ze te wijzen op het ene nodige, en daarin voor te gaan. En dan moeten uw kinderen merken dat, hoe-veel gebreken, zonden en feilen bij u ook worden gevonden, gij toch voor de dingen staat, en er nooit voor wenst uit de weg te gaan. En is het bij u niet zo, dan is u de naam van vader niet waardig; gij zijt geen vader, maar, nog eens, gij zijt een misdadige, en ge zult de verdoemenis aan uw kinderen verdienen, zoals iemand eens gezegd heeft.

De begeerte is naar de kennis van God. Wij zullen de Heere kennen. “Wij zullen vervolgen om den HEERE te kennen”, Hosea 6, vers 3. De begeerte is naar kennis van de Waarheid, van de Waarheid, nog eens, niet zoals ze in onze hersenen wordt voorgesteld en vastgesteld, maar naar de Waarheid gelijk ze in Jezus Christus is. Dat is de Waarheid. Al wat wij ons van de Waarheid voorstellen, dat is de Waarheid niet.

De begeerte gaat uit naar vertrouwen. Het vertrouwen op God hebben we zo nodig. Misschien weet u dat nog niet zo goed. Vertrouwen op God hebben we zo nodig. We komen vroeg of laat te merken dat we alleen staan. We staan allen alleen. Daarom spreekt de psalmist van “zijn eenzame” (Ps. 22:21 en Ps. 35:17). Maar we merken dat niet altijd. Maar er kunnen tijden komen en er komen tijden in het leven waarin we dat merken, gaan merken, en waar blijven we dan met onze moeilijkheden? Waar zullen we dan heengaan? Wat zullen we dan doen? Een gebedje? Er wordt mee gespot! Eens naar een vriend lopen, en onze moeilijkheden hem zeggen? Verwacht er nooit iets van. Of deze vriend moet God vrezen, dan zou het kunnen. Nee, dan moeten we kunnen vertrouwen op de Heere. Weet u wel wat dat is? Nou, laat mij deze vraag niet doen; die is al veel te moeilijk. Laat me de vraag anders inrichten. Is u bezig te leren wat dat is: op God te vertrouwen? Het is zo gemakkelijk gezegd, nietwaar: “Laat ons vertrouwen, laat ons hopen”. Wel, wie zo spreekt, weet er het minste niet van. Want als wij op God vertrouwen, dan moeten we geheel gescheiden zijn van de zaak ten aanzien waarvan we op God vertrouwen. Anders is het schijn, louter schijn. We moeten het alles in Gods hand hebben gegeven. En dan heb ik meermalen horen zeggen: “Ja, en als wij het zo in Gods hand gegeven hebben, dan komt het niet meer terug, dan zijn we ervan af”. Ik ben zo vrij om dit te ontkennen. Komt het dan nooit meer op ons af? Hebben we er dan nimmermeer iets mee te doen? Nee, dan zou de strijd ook ten einde zijn. Maar de strijd is niet ten einde, en we zijn er niet van af, maar het komt terug, zoals de duivel zelfs bij de Heere Jezus terugkwam. En als het

dan terug wil komen, en ons in beslag wil nemen, dan moeten we weer de strijd aanvaarden en altijd weer de strijd aanvaarden om het op God te leggen. En nu vroeg ik u of u bezig zijt hier iets van te leren. Gebruik de woorden niet zo lichtvaardig; weet wat u zegt! Want als u dingen uit de Bijbel aanhaalt of zegt, dan moet u eraan denken dat het de dingen van God zijn.

Hij begeert navolging, navolging van God. De begenadigde wil nergens anders zijn dan daar waar God is. Dat stempelt zijn leven. Hoeveel zonden en feilen er ook in dat leven voorkomen, dat stempelt zijn leven. En zo is het ook ten aanzien van kerkbezoek. “Is God daar?”, vraagt hij. En als hij zou moeten twijfelen, dan bidt hij: “Bewaar mij, Heere, dat ik er een voet in zet!” Want “al wat uit het geloof niet is, dat is zonde” (Rom. 14:23).

Zingen: Psalm 111:1 en 2.

Kinderen, nu moet je eens luisteren! De Heere Jezus bracht een bezoek bij een vrouw die Martha heette. Ze had ook een zuster, en de naam van deze was Maria. Martha dacht: “We hebben de Heere Jezus niet altijd op bezoek, en Hij verdient dat Hij onthaald wordt”. En Martha draafde en werkte, alleen maar om het de Heere Jezus aangenaam te maken. En dat was tot op zekere hoogte een lofwaardig streven, niet-waar? Iets te willen en te kunnen en te mogen doen voor uw naaste, zonder hoop op beloning, dat is lofwaardig, maar als nu deze naaste de Heere Jezus is!

Maar Maria was gaan zitten. Ze was gaan zitten aan de voeten van de Heere Jezus. En terwijl Maria daar zo zat, ving ze ieder woord op dat de Heere Jezus sprak. Maar dat hinderde Martha, en ze begreep Maria niet. Hoe kon Maria nou toch haar zo laten werken en zelf niets doen? En eindelijk kan Martha zich niet meer bedwingen. “Meester, gaat het U niet aan, dat Maria, mijn zuster, mij alleen laat werken?” (Luk. 10:40). Martha dacht er niet aan dat ze met haar werken en draven zo hinderlijk was voor de gesprekken. Ja, we kunnen veel kwaad doen met opzet; we kunnen ook veel kwaad doen zonder opzet. Maar de Heere Jezus bestrafte Martha. “Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen, maar één ding is nodig, doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden” (vs. 41 en 42).

Wij moeten tijd hebben; we moeten tijd hebben om ons te laten bekeren. Maak geen haast als u eens een keer op uw knieën ligt. Misschien komt dat nu niet voor, maar als het voorkomt, maak dan geen haast. Maak geen haast wanneer u de Waarheid eens onderzoekt. Wellicht doet gij dat niet, maar als ge het doet, maak geen haast. Zit eens rustig neer, en kijk eens op van hetgeen u leest, en bepeins het eens. U moet tijd hebben om u te laten bekeren. “Bekering” is een woord met een rijke inhoud. We weten er nog geen duizendste en geen miljoenste van. De eeuwigheid zal nodig zijn om de inhoud van de bekering te leren verstaan. Doorzoek de Waarheid,

doorzoek ze. Doet u het? Doorzoek de Waarheid, alleen en met uw gezin als u dat hebt.

Ze zijn er nog helemaal niet achter, die meer belangstelling hebben voor het gewone leven dan voor het geestelijke leven. Het zijn nog onbekeerde mensen, onbegenadigde mensen. Het zijn nog mensen die op de brede weg zijn, de weg die ten verderve voert, ondanks het feit dat ze zo gewaarschuwd worden. Hoeveel jaren hebt u de prediking al gehoord? En nog onbegenadigd? Nog buiten de Heere? Mens, schaam je! Verfoei jezelf, walg van uzelf, ge zult het toch hier moeten leren doen, en anders in de eeuwigheid, in de hel.

Ouders, weet u iets van uw verantwoordelijkheid af? Hebt u gevoel van verantwoordelijkheid? En weet u iets van uw verantwoordelijkheid ten opzichte van uw kinderen? Weet u dat God op u let, en ziet wat u uw kinderen toelaat of niet toelaat? Weet u dat? Als uw kinderen iets wensen, vraagt gij dan aan het Opperwezen of u ze dat wel moogt toestaan? Hoe staat gij eigenlijk tegenover uw kinderen? Laat u ze loslopen? Misdadiger, die ge zijt! Ge hebt ze te wijzen op de bekering, en te onderwijzen in de dingen der zaligheid en der godzaligheid.

Ja, er wordt geklaagd over de jeugd. Zeker, nu alweer een circulaire van het onderwijzend personeel. Ik heb er niets op tegen. Er is veel reden om te klagen. Maar waar hebben we de naaste oorzaak te zoeken? Ik zou zeggen: bij ons, ouders en grootouders. Zijt ge nooit zover gekomen dat u met David uitriep: “Straf mij, Heere! Wat hebben deze schapen gedaan?” (2 Sam. 24:17)? Egoïst die gij zijt, egoïst, oppervlakkig levende mens! Zijn de zonden van uw kinderen niet uw zonden?

Er wordt veel geklaagd over de kinderen, en er is veel te klagen. Waarlijk, de jeugd gaat een verschrikkelijke toekomst tegemoet, want ze is niet opgevoed. Opvoeding in de vreze Gods, dat is geheel een witte raaf geworden, en de kinderen weten niets meer, en ze hebben geen houvast meer ook. Ze dwalen daar maar heen, en men laat ze dwalen. Want ze moeten toch een aangename jeugd hebben... Maar dat de ouders zulke krachteloze mensen zijn, die de moed niet hebben en ook de lust niet en evenmin de zelfverloochening om voor de kinderen te gaan staan, en te zeggen: “Je gaat de verkeerde weg, doe het niet!” – er mochten wel eens circulaires komen over ons, ouders en grootouders! We hebben het er slecht afgebracht; *we hebben het er slecht afgebracht!* Misschien denkt u: “Ja, ik heb geen kinderen”. Hm, hebt u geen kinderen? Hebt u niets te maken met de kinderen van uw familie? Hebt u niets te maken met de kinderen van ons volk? Nu zal ik maar niet verder gaan.

Ach, keer terug, keer terug, ouders, grootouders, kinderen, keer toch terug! Je gaat zienderogen je ellende tegemoet. Je werkt aan de ondergang van ons volk, behalve aan uw eigen ondergang. “Gerechtigheid verhoogt een volk, maar de zonde is een schandvlek der natien” (Spr. 14:34). En wat hebben we gezondigd, en wat heeft de gerechtigheid weinig waardij voor ons gehad. Dat we wederkeren mochten, nu nog, terwijl het tijd is. Als deze waarschuwendende stem niet meer gehoord wordt, dan zult u

eens wat beleven. Dan krijgen de kerken nog wat meer vrijheid om hun leugenleer te verbreiden, hun afschuwelijke leer te prediken. Dan krijgen ze meer vrijheid, want dan is er niemand, als God het niet verhoedt tenminste, dan is er niemand in Nederland die tegen hen getuigt.

Christendom “an sich”, christendom op zichzelf is een schone zaak. Maar het christendom zoals wij dit aantreffen in deze dagen is muf, muf, smakeloos, verwerpelijk. En daarom moet ik en moet u en moeten wij allen bekeerd worden, bekeerd worden van dit en bekeerd worden van dat. We weten het niet meer wat bekering is, we weten het niet meer. We moeten bekeerd worden van dit en van dat en van vele dingen. En hierin kan alleen het Opperwezen u helpen, want u moet het zien. U moet zien waarvan u zich af te wenden hebt, anders gaat u van de ene zonde naar de andere. En wee, wee, wee onzer, wanneer we niet luisteren. Dan staat er: “Waartoe zoudt gij nog meer geslagen worden? Gij hebt geen pijn gevoeld” (Jes. 1:5 en Jer. 5:3). En dan gaat het zo door, en dan heb ik er wel horen uitroepen in de laatste ogenblikken van het leven: “Ik moet nog bekeerd worden, ik moet nog bekeerd worden!”, en anderen, die de slip van een begenadigde grepen: “Ik heb altijd zoveel van u gehouden (als begenadigd mens)!”, maar zelf had men geweigerd zich voor God te vernederen en de toevlucht te nemen tot Jezus Christus en Dien gekruist. En dan zou het op het laatst nog moeten gebeuren. Nee, nee, nee, maak u geen illusies. Dat is maar één keer gebeurd volgens de Schrift, met de moordenaar aan het kruis. De beste tijd van het leven voor alle dingen is de jeugd.

De jeugd is de tijd om te leren, niet om feestjes te houden, niet om dit en om dat te zoeken. Matig u, en doe geen dwaze dingen, morgen of overmorgen.* Ouders, matig u! De jeugd is de tijd om te leren. En dan zegt de Heere Jezus – dat was toch een goede dominee, nietwaar; Die sprak toch de Waarheid – “Zoek eerst het Koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid, en al het andere zal u toegeworpen worden” (Matth. 6:33).

Wees niet bang voor uw kinderen, ouders. Wees er niet bang voor, want ze zijn in Gods hand, en niet in de uwe. En al zetten ze een grote mond op, en al dreigen ze met dit of met dat, gij kunt in “Eens christens reize naar de eeuwigheid” lezen dat christen ijverig gepoogd had om zijn gezin mee te krijgen, en toen dat niet lukte, heeft *hij* toch niet nagelaten zijn oog te richten naar “de stad die fundamenten heeft” (Hebr. 11:10). O, als het kan, neem ze allen mee als ú op weg gaat naar Sion. Maar als het niet kan, laat ze verloren gaan, voor eeuwig, zo ze niet willen. En als u zegt: “Maar die arme kinderen!” – ja, er zijn nog miljoenen andere kinderen. Zegt u ook ten opzichte van deze miljoenen kinderen: “arme kinderen”? Zie eens te weten te komen hoeveel eigenliefde en hoogmoed er in uw ouderliefde gevonden wordt. Dan zult u schrikken

* Ds. Paauwe zegt dit met het oog op het Sinterklaasfeest.

van uzelf, en dan zult u zeggen: “Alleen om mijn zonden ben ik het waard dat mijn kinderen niet naar God willen; dat ben ik waard, alleen om mijn zonden”.

Ach, nog eens, laat de tijd maar zo niet voorbijgaan, maar gebruik hem en maak gebruik van de gelegenheden, van de kostelijke gelegenheden. Wat een voorrecht om goed bij zijn verstand te zijn, nog een oordeel te hebben. Wat een voorrecht om een zekere sociale welvaart te hebben, zodat men zich kan kleden, kan voeden. Wat een voorrechten, wat een voorrechten! En zult u dan met al deze weldaden, waarvan de opsomming met honderden en duizenden zou kunnen vermeerderd worden, God, Die de Vader is der lichten, van Wie alle goede gave en volmaakte gift is afdalende (Jak. 1:17), in het aangezicht slaan, Hem ermee bespotten dat Hij zo dwaas is om aan zulke ellendelingen zoveel te geven? Zoudt u er zó mee willen handelen? En zo handelt u er toch mee, zolang u niet begenadigd zijt.

Amen.

Gebod:

Heere, doe ons geloven dat bij U is de fontein des levens, niet in het zichtbare en het tastbare. We zijn eenmaal het zichtbare en het tastbare toegevallen onder de invloed van de duivel. Niet dat de duivel het gedaan heeft, wij hebben het gedaan. Was hij onze vader, wij waren de moeder van het kwade, en we ontvingen van hem en brachten het voort. En wat een kwaad, wat een kwaad is er in de wereld! En nu is er in de wereld geen kwaad dat niet tegelijkertijd gevonden wordt in ons hart. Ach, dat U eens kwaamt, voor het eerst of bij vernieuwing, om het hart te reinigen, zoals U eenmaal de tempel reinigde. Alleen door U geschiedt dit en kan het geschieden, door Uw bloed en door Uw Geest. En anders blijven alle reinigingen zonder gevolg. Ja, we maken door ónze reinigingen ons nog vuiler.

We hebben hier een ogenblik met elkander mogen vertoeven, en nu, Heere, gaan we weer heen. Wijk van ons niet. Laat het Woord een gezegende werking hebben, en laat ons door Uw genade het Woord hebben ontvangen of nog ontvangen in een goede aarde. Laat ons niet toe ermee te spotten, ermee te handelen als ware het een waar-deloos ding, maar laat ons het hebben zoals Maria het heeft mogen hebben: “Doch Maria bewaarde al deze woorden, overleggende die in haar hart”.

Treed in het gericht met ons niet. Vergeef het zondige in ons prediken. En wil op de weg ons beveiligen tegen de gevaren, die steeds toenemen. Doe ons op deze dag bedenken de dingen die Boven zijn. Laat ons het alles niet vertreden. De gesprekken over allerlei dingen... ach erbarm U, Heere, om Uws Naams wil.

Amen.

Gezongen: Psalm 27:2.

9e Predikatie over Romeinen 8:1b, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 11 december 1955 te Den Haag

Gezongen: Psalm 56:5 en 6.

Gelezen: De Wet des Heeren; Filippenzen 3:1-14.

Gebed:

Gij hebt ons bewaard, Heere, niet alleen bij het leven, maar ook bij de gezondheid. Rijke gaven hebt Ge ons doen toekomen, ofschoon de een in meerdere, de andere in mindere mate, maar we hebben alle reden om te zeggen "dat het Uw goedertierenheden zijn dat wij niet vernield zijn". Wat is er in of aan ons dat niet waard is om vernield te worden? Hoe schoon zijn we geweest en hoe diep zijn we gevallen! Leer het ons recht verstaan, opdat we een Middelaar mogen nodig hebben, een Borg, U, en opdat we niet kunnen leven zonder U.

Treed niet met ons in het gericht. Vergeef ons het onze. Wil er ons ook van verlossen. Wil ons van onszelf verlossen, van onszelf – ach, een poel van ellende, leugen, gruwel en bedrog, niets anders. In U echter is de nieuwe mens, en zo wij tot U de toevlucht konden en wilden nemen, dan zouden wijzelf in U een nieuwe mens wezen, maar dat zou dan altijd nog gepaard gaan met de delen van de oude mens. Leer ons te sterven aan deze mens, en doe ons U leven, U bij Wie de fontein des levens is, in Wiens licht wij het licht aanschouwen.

Gedenk onze zieken, verpleegden en rouwdragenden, hen die ernstig ziek zijn. Gedenk de gezinnen. En wil het Woord zegenen. Gedenk ons volk, de regering, de koninklijke familie. Erbarm U over het mensdom, en over hen die zulke zware lasten dragen, daar ze menen als leidslieden te moeten optreden.

Amen.

Gezongen: Psalm 119:19 en 20.

We spreken nog over het tweede gedeelte van het eerste vers van Romeinen 8. We hebben al vele malen over dit woord gesproken, maar, toehoorders, we hoeven niet te vrezen dat we verlegen zullen zijn wanneer wij telkens weer tot hetzelfde woord komen. Want evenals onze ellende, schuld en zonde onmetelijk is en niet te doorgronden, zo is ook de goedheid, de heerlijkheid en aanbiddelijkheid van een God in Christus Jezus, onmetelijk, oneindig, niet te doorgronden. En naarmate wij het eerste leren verstaan, krijgen we de rechte blik op het tweede, en zo worden we dan bekwaam gemaakt hier in dit leven met de dichter in te stemmen, en te zeggen: "In alle volmaaktheid heb ik een einde gezien; maar Uw gebod is zeer wijd" (Ps. 119:96), of anders gezegd, we worden bekwaam en gewillig gemaakt om het lied van Mozes (Ex. 15), dat tot in alle eeuwigheid in de hemel gezongen wordt, te zingen.

God heeft ons goed en naar Zijn evenbeeld gemaakt. Dit moet voor ons paalvast staan. Wanneer u dit niet gelooft en hierover niet in vernedering gebracht zijt, u moet niet denken dat u ooit in uw leven te weten zult komen wat Christus is, wat Hij voor een Persoon is, en wat door Hem voor een zondaar gedaan is: "Want de Zoon des mensen is niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering" (Matth. 9:13).

Wij hebben ons onttrokken. Onze Schepper heeft dit niet gedaan. Wij hebben ons aan Hem onttrokken, en de heilige Wet, de Wet der tien geboden, de Wet als een Verbond der werken, overtreden, en nu is alle gemeenschap met God afgesneden. Van herstel is geen sprake, want God is op de mens vertoornd. De gehele wereld ligt onder het oordeel Gods; dat ziet ge toch? Men heeft al zo dikwijls en zo lang geprobeerd om van deze wereld iets goeds te maken, en ze moet nog iedere dag, elk uur en elk ogenblik aan den dag brengen dat ze in het boze ligt. En wij? Wij zijn vijanden van God! Adam en Eva zijn begonnen te zondigen, en zij zijn daarmee voortgegaan. Adam vertegenwoordigde ons; in die ene mens was het ganse geslacht der mensen begrepen. "Uit énen bloede", zegt de apostel Paulus in zijn beroemde rede op de Areopagus (Hand. 17:26). En nu zondigen we allen, en we kunnen niet anders doen dan zondigen. Het is onze hartelijke begeerte om te zondigen. Laat men zich niets wijs maken; laat men er geen illusies op na houden. Het is ons verlangen om in de wereld te leven en in de zonde ons leven door te brengen. Wie dit niet verstaat en niet gelooft, hij komt er niet, want hij zou als een huichelaar voor God verschijnen, en huichelaars vinden geen plaats in de gemeenschap Gods.

"Bij den HEERE, den Heere, zijn uitkomsten tegen den dood", Psalm 68 vers 21. Hij nam ons vlees aan. Dit is de Adventsprediking. Hij werd vlees en bloed uit ons – wanneer dit niet gebeurd was, zou er geen uitkomst wezen, voor mij niet (en ik beken het van harte) en voor u niet; gij moet ook leren dit van ganser harte te bekennen – en hierin is God tot ons gekomen. Hij heeft een stap van toenadering gedaan. In Zijn aangenomen mensheid heeft Hij herstel teweeggebracht. Wat moet er hersteld worden? Ik weet niet of u dat ooit gezien hebt; ik bedoel niet met uw verstand, maar met uw hart. Vóór alle dingen moest de vloek gedragen worden, het oordeel, en dan moest er gehoorzaamheid betoond worden.

Wij weten niet wat gehoorzamen is. Wat heeft men somtijds niet een last met kinderen om ze tot gehoorzaamheid te brengen, maar wat een kind niet kan en niet wil, dat wil de ouder ook niet. Je ontmoet het zo dikwijls, kinderen, dat je ouders je iets onthouden, nietwaar? Dat gebeurt dagelijks. Of dat ze tegen je zeggen: "Ik wil niet dat je dat doet". Wat gebeurt er nu? Nu kom je in opstand, en als je een brutaal wicht bent, dan spreek je die opstand uit; en als je vreselijk brutaal bent, dan ga je je verzetten. Deze wil van je, kind, moet verbroken worden. Er moet niets van overblijven, en als je verder wilt weten wat dit betekent, kind, dan moet je Handelingen 9 lezen. Daar staat dat Saulus van Tarsen, een moordenaar, enzovoort, door God neergewor-

pen zijnde – neergeworpen zoals met mij en met u moet geschied zijn en geschiede – vraagt: “Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?” De wil van Saulus van Tarsen was gebroken. Dat er zich nu later nog ongebrokenheid in zijn wil vertoonde, was niet naar zijn zin, kinderen. Dat was zijn ellende, zijn diepe ellende: “Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?” (Rom. 7:24).

In de prediking van het Evangelie – namelijk als ze er is; want het komt zelden voor dat er een goede prediking van het Evangelie in de wereld is, maar het kómt voor – wordt de Heere Jezus, God Zelf dus, maar dan in Zijn aangenomen natuur, aangeboden aan de zondaar. Niet aan de heiligen, niet aan degenen die al op weg zijn om bekeerd te worden. Nicodemus, die tot de Heere Jezus was gekomen – gij kent de geschiedenis (Joh. 3) – had graag gewild dat de Heere Jezus *dit* had gezegd: “Want alzo lief heeft God de farizeëen en de schriftgeleerden en alle heilige mensen gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk van hen die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe”. Zo heeft Christus niet gesproken, maar: “Alzo lief heeft God de wereld gehad”, de wereld! Voor zover de wereld in aanraking gekomen is met het Evangelie, is ze erger dan de duivel in de hel. Dat is de wereld! Kinderen en grote mensen, als je de wereld zoekt, dan kom je daar terecht. Dan zal de duivel je gezelschap moeten houden tot in alle eeuwigheid, en je zult te weten komen wat dat is, gezelschap van de duivel te moeten genieten.

Als nu een mens gelooft – wat het geloof is, dat heb ik u dikwijls gezegd; er gaat bijna geen predikatie voorbij, of ik maak u bekend wat het geloof is, en misschien kan ik er u in de toepassing nog iets van zeggen – dat is: dat aanbod van Christus door God, door middel van de prediking, aanneemt, met zijn hart omhelst, dan is hij begonnen te leven, geestelijk te leven.

Wat is het geestelijke leven? Daar maken vele mensen praatjes over. De vrienden van Job hebben dat bijvoorbeeld gedaan. Wat is het geestelijke leven? Zelfverloochening is het begin, zelfverloochening is de voortzetting, zelfverloochening is het einde. Dat is het geestelijke leven; er hoeft nooit meer iets anders van gezegd te worden. U heeft het al gehoord toen ik de kinderen toesprak: de breking van de wil – die wij aan de duivel gegeven hebben – de breking van de wil, dat is het leven, zodat een mens ophoudt te vragen wat hijzelf wil, en begint te vragen wat God wil. Wanneer u hierin geen lust heeft, dan zal ik u uw toekomst eens zeggen. Wanneer u er geen lust in heeft om uw wil te laten verbreken, dan zult u uzelf vinden, altijd zult gij uzelf vinden, en eindelijk zult ge alleen met uzelf overgebleven zijn in de hel. Dat is de hel: overgebleven te zijn met zichzelf.

Als een mens is begonnen te leven, zoekt hij de Heere, 's morgens, 's middags en 's avonds. Hij bidt tot de Heere, hij roept, hij onderzoekt het Woord, hij zoekt zichzelf te zien, en hij vraagt: “Ontdek mij, Heere, want ik ben in geen enkel opzicht te vertrouwen; ontdek mij”. Hij vraagt zich af of het hem zuiver om God gaat in al zijn doen en laten – “U zoekt mijn hart” (Ps. 119:5 ber.) – of het waar is dat hij buiten de

Heere niets wil bezitten: geen cent, geen genot, geen gezelligheid, geen huwelijk, geen vriendschap, niets. Zo is zijn leven. Als iemands leven zo is, als hij ernaar tracht om zo te leven, dan komt er zo veel voor den dag. Dat betekent dan de verhoring van het gebed: “Beproof mij, en ken mijne gedachten. En zie, of bij mij een schadelijke weg zij; en leid mij op den eeuwigen weg” (Ps. 139:23-24). Hij graaft dan dieper, en het gaat naar het woord: “Gij zult nog wederom grote gruwelen zien” (Ezech. 8:13), steeds gruwelen zien, zodat u wel begrijpen kunt dat deze mens het niet meer onderneemt om zich boven een ander te stellen. Hij is de meest verwerpelijke van alle mensen. Hij is de grootste van alle zondaren, en omdat hij dat is, is Christus voor hem nodig, want de grote Heilige Die Christus is, is nodig voor de grootste van alle zondaren. Wie dat niet kan zijn, hij hoeft er niet aan te denken dat hij een ontmoeting zal hebben met God in Christus Jezus.

Gezongen: Psalm 139:1 en 14.

Ik zei: de mens die gelooft, is begonnen te leven. Hij is begonnen te leven, niet naar het vlees, maar naar de geest. Hij heeft licht, maar er is nog zoveel duisternis in zijn hart. “Ontdek mijn ogen, dat ik aanschouwe de wonderen van Uw wet” (Ps. 119:18), vraagt David. Hij is gewillig om het pad van Gods geboden te lopen, maar u weet wat er volgt. Omdat er nog zoveel gekantheid tegen Gods weg is, en het voor vlees en bloed zo moeilijk is om Gods wil te doen, laat hij volgen: “Ik zal den weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijdt zult hebben” (Ps. 119:32). Ik weet niet of u bekend is wat dat betekent. Ik denk dat de kinderen niet weten wat het zeggen wil wanneer er gebeden wordt om een verwijdt hart, en ik vrees dat de meesten uwer daar ook niets van weten. Het hart wordt verwijdt, als men het hart des Vaders ziet geopend in Christus Jezus. Zolang men hier geen oog voor heeft, zolang men zich hiervan afwendt omdat men wat anders op het oog heeft dan God, wordt het hart niet verwijdt, maar blijft het gesloten, namelijk voor het doen van de wil van God. Het wordt hoe langer hoe meer geopend voor de vuile wereld, voor de zonde en voor de ongerechtigheid, zodat, als God het niet verhoedt, men straks omkomt in zijn vuile zonden, voortkomende uit zijn vuile hart. Dat zijn de gevolgen, wanneer men weigert God te zien in Zijn Zoon en Hem te zoeken.

Mensen, weet ge wel hoe gevaarlijk ge staat? Hebt ge nooit de afgrond geopend gezien? Ge wilt dit en ge wilt dat, en naar God vraagt ge niet. Gij wilt gezelligheid, leven, voorspoed, luxe, zelfs grote luxe, als er de middelen voor zijn, en tegen God zegt ge: “Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust” (Job 21:14). Als het zo met u gesteld is, beken het dan, en werp u vandaag nog op de knieën, en morgen, en blijf u op de knieën werpen, totdat u God wel wilt hebben.

Bij de mens die gelooft is oprechtheid, maar nog onoprechtheid ook, helaas nog te veel onoprechtheid. Er is vertrouwen, maar ook wankelmoedigheid. Ik heb u de vori-

ge keer iets gezegd van het vertrouwen op God. Heeft u erover nagedacht? Een mens vertrouwt alleen dan op God, als er verder niets anders meer is om op te vertrouwen. Dat is moeilijk; niet moeilijk voor het geloof, maar moeilijk voor vlees en bloed, want vlees en bloed zoekt zekerheid. Daarom staat er in het boek Job – kent u dat merkwaardige boek wel? –: “Die God tergen, hebben verzekerdheden” (Job 12:6). Waarom tergen die mensen God? Omdat ze Hem niet geloven, omdat ze niet op Hem willen vertrouwen, omdat Hij voor hen geen God is, maar een ijdel ding.

Hij heeft God lief; ook zijn naaste. Ik weet niet of u meent dat u genade bezit, maar als dat zo is, merkt u dan niet, hoe menigmaal op één dag de wraakgevoelens in beginsel zich in u vertonen? Merkt gij dat niet? Zulk een monster zijt ge, dat ge u zoudt willen wreken op uw naaste, zodra u maar meent dat hij in de weg staat! Is dat bij u zo niet, dan kent u uzelf niet. Steek dan nog maar eens wat af naar de diepte (Luk. 5:4). Dan zult u erachter komen wat u zijt, wat u niet wilt wezen, en wat u niet kunt zijn, tenzij God eraan te pas komt.

Hij wenst te volgen, maar ach, zie eens naar Mozes. Wat moest de Heere – met eerbied gezegd – Zijn best niet doen om Mozes over te halen, gewillig te maken om naar Egypte te gaan? Zo is er, ofschoon hij de Heere wenst te volgen, ook veel dat zich verzet tegen een moeilijke weg: de Heere volgen op een operatietafel, de Heere volgen in een weg van gebrek en van armoede, de Heere volgen met een zwak lichaam, de Heere volgen tot schande onder de mensen, hetzij ze het bij het rechte eind hebben, hetzij dit anders is. De Heere te volgen in elke weg, dat is moeilijk, niet voor het geloof, maar voor vlees en bloed.

Wat wil vlees en bloed? Wat wil de mens buiten het geloof? De mens wil buiten het geloof de weg naar de verdoemenis lopen. Lieve mensen, ik hoorde dat iemand gezegd had met het oog op onze prediking: “Wij houden niet van een prediking waarin hel en verdoemenis voorkomen”. Hoor zulk een mens! En toch loopt hij met vaste schreden naar de verdoemenis toe, terwijl God Zichzelf aanbiedt om hem daarvan te redden. Zo is de mens! Leer uzelf toch kennen; bidt er dagelijks om. U vergist u onherroepelijk, en als u het tijdelijke met het eeuwige verwisseld hebt, dan is alles onherroepelijk geworden. Dan ligt u daar, want u heeft zoveel vastheid in uzelf als een golf van de zee heeft. Hij komt op en hij verdwijnt, dat is al de vastheid van de mens.

Wat doet deze mens nu? Hij gebruikt de middelen en daarin is hij ernstig. Hij doet dit biddende, en als het hem geschonken wordt, dan doet hij het in het geloof. Hij onderzoekt de Schriften, en terwijl hij dat doet, kijkt hij eens op. Hij leest maar niet door; hij zendt een gebed op om licht, om ontdekking. Want de dwaas meent dat hij het maar voor het lezen heeft, en dan zal hij het wel verstaan. De dichter van de 119e Psalm dacht er anders over – ik heb het u al gezegd –: “Ontdek mijn ogen”. Er staat in het Woord dat de Heere “de blinden zal leiden door den weg dien zij niet geweten hebben” (Jes. 42:16). We zouden over deze dingen, als God geestelijke en lichamelijke krachten gaf, zonder enige moeite de hele dag door kunnen spreken, want het is

“een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven” (Joh. 4:14).

Hij gaat zijn hart na. Hij gaat gedurig zijn hart na, en als hij een zonde begaan heeft, groot of klein, tracht hij doorgaans eerst zichzelf moed in te spreken, zichzelf wijs te maken dat het zo erg niet is. Dat zal een begenadigd mens nooit gelukken! Al had hij maar tegen u gelogen, het zou nooit gelukken. Een begenadigd mens kan niet liegen zonder dat hij geroepen wordt en geroepen zich gevoelt om te bekennen. Er zijn levens waar het aan elkaar hangt van leugens, en er zijn gezinnen waar men hetzelfde vindt. Dat is een bewijs dat ze van de duivel beheerst worden, maar een begenadigd mens kan niet liegen zonder te bekennen. Hij bekent, en hij gaat zijn hart na of het waarlijk God op het oog heeft, want voor de begenadigde is dit een vreselijk woord: “Uw hart is niet recht voor God” (Hand. 8:21). Nu zoekt hij zijn hart voor God te openen, en Hem te vragen of mogelijk zijn hart niet recht is voor Hem. Daar gebruikt hij de rechte middelen voor: het Woord van God en de zuivere prediking van het Evangelie. Ik heb u meer dan eens gezegd: als u licht heeft, en u in dit licht ziet dat onze prediking niet zuiver is, dan raad ik zelf u aan er nooit meer te komen. Want het is mij er waarlijk niet om te doen om u aan mij te binden; ik wens u gebonden te zien aan de Waarheid. Zo haat de begenadigde ook de prediking van zijn tijd, en hij wenst er niets mee te doen te hebben. Hij wenst geen stap in een kerk te doen, en hij houdt zijn kinderen ervan terug zoveel als dit mogelijk is, dat wil zeggen, zoveel als hij de kinderen in zijn hand heeft.

Hij legt zich dagelijks voor de Heere bloot, en hij weet geen raad met zichzelf. Hij weet werkelijk geen raad met zichzelf, want al wat in de wereld gevonden wordt, ziet hij in zichzelf. En er is niets in de wereld te aanschouwen, of hij vindt het in zichzelf. Waar hij geen raad weet met zichzelf, daar weet hij ook somtijds niet te bidden, en is zijn gebed niet meer dan een zucht of een klacht of een steunen. Zo is het met hem, een-, twee- of driemaal, en doorgaans twee- of driemaal per dag.

Wie zichzelf niet kent, heeft geen behoefte, voelt niet de noodzaak om met God in aanraking te komen. Het middel daarvoor is het gebed. Hij voelt het niet; hij moet er eens uit! Hierheen, daarheen, altijd weer, en elke dag praten, dat is het leven van de stumper, van de zondaar, van de wereldse mens, die, wanneer hij zo doorgaat, nooit een goed woord gesproken zal hebben, en daarom veroordeeld zal worden met dit woord: “Zij waren niet om des HEEREN Naam te vermelden” (Amos 6:10), “ga heen; Ik heb nooit een woord van lof van u ontvangen”, “Ik ken u niet vanwaar gij zijt; wijkt van Mij af” (Luk. 13:27), en dan zullen de engelen komen om hem weg te brengen, en dan zal hij moeten zeggen: “En dat had nu alles heel anders kunnen zijn”.

Ik dacht vanmorgen aan de kinderen – ik denk veel aan de kinderen, want ik weet welk een toekomst ze tegemoet gaan – en ik zag een kind voor me (niet in werkelijkheid), dat iets wilde, dat een begeerte had naar het een of ander. Dat kind wist dat hij dat niet mocht doen, dat het hem verboden was. Misschien wist het kind het niet, want er zijn vele gezinnen waarin van God niet gesproken wordt – poelen van ellende, zon-

de en schuld zijn zulke gezinnen. Het is dus ook wel mogelijk dat zulk een kind het niet geweten heeft, maar dat neemt zijn verantwoordelijkheid niet weg. Nu zag ik in mijn verbeelding dat kind grijpen naar wat het niet mocht hebben. Wat doet dat kind nu, terwijl het grijpt? Het zet God opzij, Zijn wil en Zijn Wet, en gaat zijn eigen gang. “Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God, want het onderwerpt zich der Wet Gods niet; want het kan ook niet” (Rom. 8:7).

Sta naar vereniging met Christus. Dat is het begin. Hebt ge indrukken van dood en eeuwigheid, het kon wel zijn dat u er geluk mee kon worden gewenst, maar daarin is de zaligheid niet. Men moet die indrukken hebben, en ze moeten diep zijn en steeds dieper worden, totdat een mens geen raad meer weet, en uitroept: “Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde!” (Hand. 16:30). Kwam zulk een uitroep dan uit het binnenste voort, dan zou God tot hem zeggen of heeft God al tot hem gezegd: “Hier ben Ik,” en zo wordt dan een mens zalig – “hier ben Ik” (Jes. 65:1). Niemand ziet God in Christus, of hij kan Hem geen ogenblik meer missen, en hij gaat tot Hem. Hij krijgt de kracht om tot Hem te gaan, en hij mag tot Hem gaan. Hij heeft het recht om tot Hem te gaan, en hij vindt Hem. “Die zoekt, die vindt; en die klopt, dien zal opengedaan worden” (Matth. 7:8).

Als u nu tot de bevoorrechten behoort, wandel dan niet naar het vlees, maar naar de geest. Dat is onder veel andere dingen dit: wees niet zo meedogenloos tegenover uw naaste. Denk er eens aan dat uw naaste een schepsel van God is. En als ge voortreffelijker zijt dan uw naaste, denk dan aan de genade Gods, die u geschonken is, en hem onthouden, ofschoon gij in geen enkel opzicht beter waart dan hij, ja erger. Doe eens afstand van uw nijdigheid, van de jaloezie die u in u voelt opkomen wanneer u merkt dat het een ander, wat betreft stoffelijke zaken, goed gaat en u niet. Als u weelde heeft, betrekkelijke weelde of grote weelde, neem het er niet van, want het zal u kwade dingen bezorgen. Leef in ingetogenheid, eenvoudig, oprecht vooral, en “vraag naar den HEERE en Zijn sterkte, naar Hem Die al uw heil bewerkte” (Ps. 105:3 ber.). Want er mankeert nog veel aan, ofschoon de grond goed is. Er mankeert nog zeer veel aan, en als u dat niet ziet, dan leeft u in het geestelijke ver boven uw stand. In het gewone leven boven zijn stand, laat staan ver boven zijn stand te leven, dat is zo gevaarlijk, want hoogmoed gaat voor de val. Maar nog gevaarlijker is het om in het geestelijke boven zijn stand te leven.

Amen.

Gebed:

Heere, laat ons luisteren! Als er nog een Woord is, als er nog een Bijbel gevonden wordt, laat ons luisteren. Laat ons, ouderen, luisteren; laat onze kinderen luisteren! Er is zoveel te zeggen, er zijn zulke grote dingen bekend te maken; en er zijn machten die zoeken onze oren, onze harten te sluiten, die trachten ons op de brede weg, op de weg van verderf en ondergang te houden. Laat ons luisteren, Heere! Gij zegt het zo

vriendelijk en ernstig in Uw Woord: “Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig Verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden Davids”. Ach, wat versmaden wij, Heere, wanneer we andere wegen gaan! Wat versmaadt een kind wanneer het in de beste jaren van zijn leven, in de jaren die zijn om te leren, werk maakt van zonde en wereld, maar niet van Uw dienst; wat versmaadt zulk een kind, en wat zal het er een spijt van hebben! Krijgt het berouw, dan is behoud mogelijk. Hetzelfde geldt voor ons, ouderen. Laat het tot een vaste keus komen. Niet tot ogenblikken van bezinning. Dat is niet genoeg. Wanneer het slechts ogenblikken zijn, dan maken we ons lot nog erger, want dan zondigen we tegen meer licht, tegen grotere goedheid. Laat ons komen tot een vaste keus, en laat ons hierbij Uw hulp zoeken, want van onszelf zijn we “onbekwaam tot enig goed, en geneigd tot alle kwaad”.

Waar komt een kind, een jongeling, een jong meisje, waar komen oudere mensen niet toe, als Gij de teugels viert, zo Gij ze niet weerhoudt. Ach, doe het inzien, doe het ons allen inzien. Laat ons toch bedenken dat we het nu nog hebben mogen horen. Als de prediking niet gebruikt wordt, wordt ze na kortere of langere tijd weggenomen, en dan dwalen alle mensen en niemand weet het meer. En ieder is een leraar, en zegt hoe het moet, maar Gij hebt tot hem niet gesproken, en zo weet hij van niets dan van verderving van zichzelf en van zijn naaste.

Amen.

Gezongen: Psalm 73:14.

Gedeelte uit een predikatie van Thomas Boston over Ezechiël 9:4

Groot is het gevaar voor het aankomend geslacht. Zij komen in een droevige wereld, in een tijd van sterk verval. Tot welk een diepte mag het tegenwoordige geslacht gezonken zijn, voordat hun kinderen groot zijn, zo niet een sterke hand tussenbeide komt, wie weet het? Het geslacht dat nu de ladder beklimt, is erger dan hun vaders. De wonderen, die de Heere deed voor Zijn volk, zijn tegenwoordig zo goed als uit de gedachten verbannen. Zij die daarvan getuige waren, zijn heengegaan en een geslacht dat Jozef niet gekend heeft, is opgekomen. Een godsdienst die los is van Jezus Christus en van de Geest van God, wordt ingevoerd. De vloed van onzedelijkheid rijst hoe langer hoe hoger. O, zucht en ween over al de gruwelen van onze dagen, ter wille van het aankomend geslacht, opdat zij er niet mee besmet worden.

Groot is het gevaar van de oordelen Gods, die als zwarte wolken over het land hangen vanwege deze gruwelen. Een vloed van gruwelen is een voorloper van een vloed van oordelen over land en volk. Merk op hetgeen de treurende profeet zegt: “Gij hebt hen geslagen, maar zij hebben geen pijn gevoeld; Gij hebt hen verteerd,

maar zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen; zij hebben hun aangezicht harder gemaakt dan een steenrots, zij hebben geweigerd zich te bekeren. Doch ik zeide: Zekerlijk, dezen zijn arm; zij handelen zottelijk, omdat zij den weg des HEEREN, het recht huns Gods, niet weten. Ik zal gaan tot de groten en met hen spreken, want die weten den weg des Heeren, het recht huns Gods; maar zij hadden tezamen het juk verbroken en de banden verscheurd. Zou Ik over die dingen geen bezoeking doen? spreekt de HEERE. Of zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk als dit is?" (Jer. 5:3-5, 9). Hoe langer algemene oordelen worden uitgesteld, hoe zwaarder ze zullen zijn wanneer ze komen. Wie zo de staat van het land beschouwt in deze dagen, in verband met de tegenwoordige en vroegere roepende zonden, die alle tezamen van ons geëist zullen worden, en wie er op let wat de Heere in Zijn Woord bedreigt tegen zulk een geslacht, die kan niet anders dan met vrees bevangen worden.

Hoewel er vele gruwelijke daden in het land bedreven worden, die ons bekend zijn, nochtans zijn er vele gruwelen die bedreven worden zonder dat wij het weten of ervan horen. Die wij weten, geven voldoende redenen om te zuchten en te kreunen, en die wij niet weten moeten de redenen van onze droefheid vermeerderen. Wanneer vele zonden uitbreken en aan het licht komen, zoals in onze tijd, zo mogen wij er zeker van zijn, dat vele misdaden plaats hebben, die niet door de zon beschenen zijn. Maar deze liggen open voor God en zij allen zijn als zware gewichten, die gezonken zijn op de plaats waar de zonde gedaan is, en zij zullen tevoorschijn komen om getuigen te zijn tegen onboetvaardige overtreders.

Onze zonden zullen de oorzaak zijn van de komst van oordelen over ons. Daarom zijn wij temeer verplicht om kennis te nemen van de toestand zoals die nu is. Wij allen hebben de weldaden doorgebracht, geen recht gebruik gemaakt van onze dag van genade en door hardheid des harten de Heere aangezet om ver van ons te gaan en het geslacht waaronder wij leven over te geven om van kwaad tot erger voort te varen. De overtuiging hiervan mag ons dringen om te zuchten en uit te roepen over al de gruwelen van onze dagen. En indien sommigen weigeren ervan overtuigd te worden, wees er zeker van dat dezen zullen gedwongen worden de schuld te erkennen, wanneer God zal komen om Zijn twist te twisten.

Indien gij niet zucht en uitroept over de gruwelen van deze dagen, zo kunt gij niet ontkomen aan de schuld, die daardoor op dit geslacht rust en dan zult gij ook niet ontgaan de straf die daarom aan hen zal worden opgelegd. In dit geval zal zwijgen voor toestemmen worden gerekend. Gij zult worden gerekend te hebben toegestemd in al de smaad, die God is aangedaan door dit geslacht. Voor zover gij niet zucht en uitroept over al de gruwelen, geeft gij uw stilzwijgende goedkeuring te kennen. "En hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare werken der duisternis, maar bestraft ze ook veeleer" (Ef. 5:11). Zo zullen de ongerechtigheden van anderen op uw rekening worden gezet en gij zult dezelfde last hebben te dragen. Zegt daarom niet: Wat kunnen wij doen? Hier is wat gij doen moet, zucht en kermt vanwege al deze gruwelen.